

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . . . 12.— P
Félévre 6.— P
Negyedévre . . . 4.— P

A hirdetési díj mm.-ként 24 fillér és előre fizetendő. — Szöveg közt ennek duplája.

Intézmények, vállalatok és kereskedelmi cégeknek évi . . . 24.— P

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” ROVATTAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,
VI, CSENGERY U. 51.

I. emelet 7.

TELEFON: 118-898.

Magyar kir. postaközpénztári csekk-számla száma 38.990.

Lapmegjelenés: minden hónap 1-én és 15-én.

A MAGYAR SZALLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

A VASUTI VENDÉGLŐSÖK ÉS A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉISIPAR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

A korcsmásipar munkakörének módosítása

Az Országos Szövetség hosszú éveken át, az érdekelt vendéglős- és korcsmásiparosok kívánságának megfelelően, állandóan szorgalmazza a kereskedelem és iparügyi minisztériumban, hogy iparrendészeti szempontból a korcsmásipart is képesítéshez kösse. E kérelem indoklására számos súlyos érveket hozott fel. Még 1938-ban sikerült a kamarai szakértekezleten végre közös nevezőre hozni e kérelmet, úgy, hogy csak egy pontnál, a „rokonipar minősítése” körül voltak eltérő felfogások. Szóilós y Ferenc, az Orsz. Szövetség elnöke a szakértekezleten azt a kiegyenlítő javaslatot tette, hogy rendelkezjen az 1922. évi XII. tc. 15. §-a értelmében a korcsmásipar képesítéshez köztessék, de a korcsmásipar egyelőre ne soroltassék a fogadós (szálló, penzió), vendéglős és a kávéházi iparok rokoniparává. Innen onnan két éve lesz, hogy ilyen megengedés létesült és a minisztérium a vendégiparnak ezen kérelmét még mindig nem teljesítette.

Időközben visszacsatolták a Felvidéknek egy részét és Kárpátalját, ahol az előbbi impérium alatt e kérdés már rendezve volt, vagyis a korcsmásipar is képesítéshez köttetett. A Kassai Vendéglősök és Italmérők Szakipartársulata múlt év november havában a felvidéki munkavállalók érdekeltisége és a Felvidéki Keresztény Magyar Munkások Szövetsége Vendégipari Szakosportjának közös ülésén Moys Imre kártárs hosszabb beszédben sajnálattal állapította meg, hogy a Felvidéken (máshol is!) a korcsmásiparban olyan egyének kívánnak elhelyezkedni, akiknek a vendégiparral soha semmiféle kapcsolatuk nem volt és akiknek eddigi működése nem nyújt megfelelő biztosítékot arra, hogy a világvizonylatban is első helyen álló magyar vendéglátóipar hírnevét öregbítse. A más szakmában elhelyezkedni nem tudó, és könnyűnek látszó, de annál nehezebb téren szeretnének érvényesülni s megfelelő tőke segítségével érvényesülni is azokkal szemben, akik a vendéglátóiparban gyermekkoruk óta dolgoznak, a megfelelő szakképzettséggel rendelkeznek és csupán kellő tőke hiányában nem tudnak önálló egzisztenciát alapítani. Az ipartörvény sajnos, módot nyújt arra, hogy az iparhatóságok korcsma-iparengedélyt bárkinek kiad-

hassanak. Ez a visszás helyzet már régebben arra kényszerítette a szakmai érdekképviseleteket, hogy illetékes helyen a korcsmaiparnak képesítéshez való kötését kérjék.

A kereskedelmi kormányzat is belátta annak szükségességét, hogy a korcsmaipar képesítéshez köztessék és a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 44.670/I. a. 1938. sz. alatt rendelkezéssel becsatolt ki a vendéglátó ipar gyakorlásával kapcsolatos egyes kérdések szabályozása tárgyában, amely tervezetben többek között kimondja a korcsmaiparnak képesítéshez való kötését.

Különösen a visszacsatolt Felvidék vendéglátó iparát érinti súlyosan az a tény, hogy a korcsmaipar nincs képesítéshez kötve, miután a volt csehszlovák jogszabályok a korcsmaipart is képesítéshez köztették és e tekintetben Felvidéken magyar jogszabályok életbe lépése bizonyosfokú visszaesést jelent.

Az ország idegenforgalmának alappillére a vendéglátóipar növéja és a megfelelő utánpótlás biztosítása, mely azonban csak akkor következhet be, ha a korcsmaipar is képesítéshez köttetik, mert nem lehet kívánni egyetlen szülő-től sem, hogy pincértanulónak adja gyermekét akkor, mikor látja, hogy ezen a pályán szakképzettség nélkül is lehet boldogulni. Végezetül még közölte, hogy a minisztérium rendelkezésvetere az összes kereskedelmi és iparkamarák — a kassai is — és az érdekképviseletek a korcsmaiparnak képesítéshez való kötését javasolták.

A vendégipari alkalmazottak egyesületének képviselői helyesléssel fogadták Moys kártárs előterjesztését és támogatják ezt az akcióit, amelybe bevonják még a testvéregyesületeket is.

Ezzel a kérdéssel azért foglalkozunk most ismételtén, mert az egyik ipartestület Somogy megyéből az Országos Szövetséget és az IPOK-ot is felkérte, tegyen előterjesztést a kereskedelmi korámyzatnál, hogy a korcsmásorsoktól melegítelt árusítási jogát azokban a kis- és nagyközségekben, ahol vendéglős van, vonassék meg. A másik ok pedig az, hogy az egyik nagyközség korcsmásorsai 1934-ben, uoha a község lakossága a 20 ezret meghaladja s 15-20 vendéglői üzlet is van, az egytált melegítelt főzését és kiszolgálását kérték. Ekkor jelent meg az alább említett 64.780-934. számú magyararzó rendelet.

A 78.000-1923. K. M. sz. rendelet 130. §-ának 2. bekezdése a korcsmásipar

munkakörét az alábbiakban határozza meg:

„Korcsmának olyan üzletet kell tekinteni, amelyben csak hideg ételek, illetőleg amennyiben a korcsma valamely kis- vagy nagyközség, vagy 20 ezernél kevesebb lakost számláló város, illetőleg 20 ezer, vagy ennél több lakost számláló olyan város területén van, amelyben vendéglői iparengedéllyel bíró iparos nincsen, hideg ételeken kívül villásreggelire egyféle meleg húsétel, tojás és tojásból készült rántotta, továbbá mindennemű kolbászaru ebédre és vacsorára pedig egyféle leves, egyféle főzelék, egyféle feltéttel, egyféle (főtt, vagy sült) hús és egyféle tészta szolgálható ki.”

A kereskedelemügyi miniszter a 64.780-1934. számú elvi jelentőségű állásfoglalásával e rendelkezést oda magyararza, hogy a lakosok száma szerinti korlátozás csak a városokra vonatkozik, kis- és nagyközségekben levő korcsmaiban a fentirt keretek között meleg ételek kiszolgáltathatók.

Időközben ez a nagyközség megyei város lett — s bár a magyararzó rendelkezést szerint a korcsmásorsok meleg ételeket nem szolgáltathatnak ki — a szerzett jog alapján tovább tartják a meleg konyhát. Az illető szakmai érdekeltség kérte ennek az abuzusnak megszüntetését.

S mivel az IPOK most a somogy megyei ipartestület kívánságára az összes ipartestületektől véleményt kér arra nézve, hogy eltiltassanak a korcsmásorsok attól, hogy oly helységben, ahol vendéglős van, a korcsma még egytál meleg ételt is kiszolgáltathasson, úgy Szövetségünknek az az álláspontja és erre felkéri az összes ipartestületi szakosztályokat a csatlakozásra, hogy válasziratukban azt a kívánságot fejezzék ki, hogy a korcsmásorsipar sürgősen köztessék képesítéshez és a 78.000-1923. K. M. számú körendelet 130. §-a oda módosíttassék, hogy: „korcsmának oly üzletet kell tekinteni, amelyben hideg ételek, illetőleg amennyiben a korcsma valamely kis- vagy nagyközség, vagy város területén van, ahol a lakosság száma a négyezret meg nem haladja és amelyben vendéglői iparengedéllyel bíró iparos nincsen, meleg ételeket ki nem szolgáltatathat, Ha ilyen helységben vendéglősiparos nem volna, úgy a korcsmaüzletben a hideg ételeken kívül villásreggelire egyféle meleg étel, ebéd és vacsora pedig egyféle leves, egyféle főzelék, egyféle húsétel és egyféle tészta szolgálható ki.

Popper Borpincészet Részvénytársaság

Alapítattott 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8.

Telefon: 1-484-62, 1-484-61.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjem saját érdekében árajánlatot.

Az I. fokú iparhatóságok adják ki újabb az iparigazolványokat és engedélyeket

Az iparigazolványok és iparengedélyek kiadása, továbbá a meglévő üzlethelyiségen felüli új üzlethelyiség nyitása tárgyában az alábbi rendeletet adta ki egyes iparok tekintetében az iparügyi miniszter.

Az ipar gyakorlásához szükséges iparigazolványt és iparengedélyt — a következő bekezdésben megállapított kivétellel — a törvényes feltételek, különösen az ipartörvényekben és a zsidók közéleti és gazdasági térfigyelésének korlátozásáról szóló 1939. IV. törvényekben, valamint az ezeknek a törvényeknek alapján kiadott rendeletekben előírt feltételek igazolása esetében, további rendelkezésig az iparügyi, illetőleg a kereskedelem- és közlekedési miniszter külön engedélye nélkül szabad kiadni.

Az ipar gyakorlásához szükséges iparigazolványt és iparengedélyt továbbra is csak az iparügyi, illetőleg a kereskedelem- és közlekedési miniszternek egyes indokolt esetekben megadott külön engedélye alapján szabad kiadni.

1. Jogi személyek — ideértve a részvénységi társaságokat, a szövetkezeteket és a korlátolt felelősségű társaságokat is —, valamint közkereseti és betéti társaságok részére.

2. a zsidók közéleti és gazdasági térfigyelésének korlátozásáról szóló 1939. évi IV. tc. 1. §-ának második és harmadik bekezdésében, valamint 2. §-ának első és harmadik bekezdésében felsorolt személyek részére.

3. bármilyen iparnak a kézműves-jellegű iparüzés szokásos kereteit meghaladó (gyárszerű) üzésére.

4. élőállattal (marhával, sertéssel, lóval) kereskedelemre, féreg-, rovar- és kártékony állatokkal irtó vállalatokra, fogadó (szálló, penzió) iparra, fogműves (fogtechnikus) iparra, hitelhírszolgáltatásra és hiteltudósításra, menetjegyi-irodára (utazási és fűrődírodára), nyomdai iparra, ószeriparra, pénzkölcsönt közvetítő ügynökségre, sokszorosító-irodára, szikvezet előállító iparra, színházak, mozgóképszínházak és egyéb szórakozóhelyek jegyeinek árusítására, tetemkezesi vállalatokra, ügynöki iparra, vagyonörző vállalatokra és zsidóbarátság-üzletre.

Az iparos (kereskedő) iparigazolvány alapján a korlátozott eseteket kivéve — ugyanabban a városban vagy községben meglévő üzlethelyiségen, illetőleg üzlethelyiségein felül — a törvényes feltételek, különösen a zsidók közéleti és gazdasági térfigyelésének korlátozása tárgyában előírt feltételek igazolása esetében — új üzlethelyiséget is nyithat, köteles azonban minden egyes üzlethelyiséget, az 1922. évi XII. tc. 49. §-ának harmadik bekezdésében foglalt rendelkezésnek megfelelően, az illetékes iparhatóságnak bejelenteni.

A korlátozott esetekben az újabb üzlethelyiségek nyitása tekintetében a 6430/1938. M. E. számú rendelet rendelkezéseit kell továbbra is alkalmazni.

Újabb ítéletek és felügyelet-alá-helyezések borcsempézéért

Rummel Józsefné, Lovas István, Jakab József, Varga István, Horváth István, Gadó Andrásné borcsempézéért rendőri felügyelet alá helyezték. A felügyelet alá helyezés szabályainak megszegéséért Pados Ferenc két hónapi elzárásra ítéltetett. — Varga István, kit december 13-án 3745/1939. kih. sz. alatt hozott ítélet alapján 600 pengőre vagy 30 napi elzárásra ítéltetett. Ez az ember, akinek Pest-szenterzsebeten Angyal uca 128. szám alatt volt a háza, másnap azt eladta, kifizette a 600 pengő bírságot s még aznap vissza költözött szülőfalujába.

Befejezhetem a csempészekre vonatkozó felvilágosításaimat, azonban úgy érzem, hogy még sok mondanivalóm van, hogy kénytelen vagyok folytatni.

Hogy hova nyúltak a mi csempészek elleni munkánk számai, el kell mondanom egy nagyon érdekes esetet. A csempészek elleni küzdelmünk kapcsán felvetődött a fekete vágások kérdése is. Ennek Ozory rendőrfőtanácsos úr a következőképpen vetett véget. Az összes pestszenterzsebeti hűsiparosokat összehívta hivatalos idezésel, elővezetése terhé mellett gyűlésre, természetesen mindenkinek el kellett menni. A gyűlésen rámutatott arra, hogy a fekete vágásokkal milyen káros téveskenységet fejtenek ki a város háztartása ellen s egyenesen merényletet követnek el közegészségügyi szempontból a becsületlen magyar polgárok ellen, mert a feketén vágott állat húsát az állatorvos sohasem látta s így a közönség nem tudja, hogy drága pénzért mit eszik, azonkívül lerombolják a hűsiparosok tekintélyét. Tehát aláíratott velük egy nyilatkozatot, mely szerint az összes hűsiparosok megfogadták, hogy többé nem vágnek feketén.

Ennek megtörténte után figyelmeztette őket, hogy akit ezentúl fekete vágáson kapnak, azt rendőri felügyelet alá helyezik. Kettő megszegte adotti szavát, felügyelet alá vannak helyezve. A fekete vágások megszűnése óta a vághidón hetenkint 2000—2500 pengő többletvétel mutatkozik.

Eltekintve attól, hogy a városnak ezek a vágások mennyi kárt okoztak, de elképzelhető, hogy mennyi olyan húst ettünk meg s adtunk el vendégeinknek, amit az orvos nem látott. Annak ellenére, hogy feketén vágott húst ettünk, azért ezt a húst egy fillérral olcsóbban nem árusították mint a legális úton vágott és forgalomba hozott húst. Hogy nem nagy szeretetnek örvendünk a hűsiparosok előtt, az is szent igaz, de mindegy, meg kellett tenni, mert ha a vendég valahol elrontja a gyomrát, annak okát azonnal a vendéglős konyhájára hárítja, tehát legalább a hűsivásárlásnál akarunk magunknak megnyugvást biztosítani, ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha azon az állatorvos bélyegzőjét látjuk.

Vannak még egyéb közös bajaink is, én azonban csak magunkról kívánok írni, amiből egyes szakosztályok levonhatják a következményeket.

Például mióta várossá alakultunk — kb. 16 éve — a városi képviselőtestületnek még vendéglátó iparos tagja nem volt, tehát méltóztassék elképzelni az adófelosztási bizottság összetételét. Egy nyugdíjas vasúti felügyelő, egy nyugdíjas állampénztári igazgató, egy kiöregedett utazó — később a konjunkturna jóvoltából — dűsgazdagga vált lakkegyáros, egy nyugdíjas városi főjegyző, és egy aljegyző, egy üggyvéd és ehhez hasonló urak, akik életükben sem ipari sem kereskedelmi tevékenységet nem folytattak s csak 1-én megkapták

a fizetésüket, amelyet beosztottak és így éltek egy életen keresztül, minden különösebb kereskedelmi tapasztalattal, tudással és üzleti érzéssel hiján. Ezek állapították meg azt, hogy mi mit kereshetünk egy sós kiflin, vagy mit fizethetünk rá. Ezen azonban már segítőtünk. Mert az ez évben lezajlott városi képviselőtestületi tagválasztáson sikerült 49 iparos, köztük 13 vendéglős behozni a városi képviselőtestületbe, vagyis a képviselőtestületnek 50 százaléka iparos.

Hogy ez mit jelent? Először is gondoskodni fogunk arról, hogy ezentúl az ilyen bizottságban helyet biztosítsunk magunknak, ahol érdekelhet mőködünk, ahol megvédünk. Képviselőtestületi tagságunknál fogva elérjük azt, hogy a tisztí orvos utasította a kerületi orvosokat a csempészek szigorú ellenőrzésére közegészségügyi szempontból, tehát megint egy olyan zaklatás, ami elkseríti a csempészek életét.

A „Fogadó” 1939. évi április hó 1-én megjelent 7. számának 2. oldalán olvasható Szöllőssy Ferenc úrnak, az Orsz. Szövetség ügyvezető-elnökének az italmérségi illetékről tett megállapítása, mely szerint rengeteg panasz érkezett annak lehetetlen emeléséről. Egyben megállapítja, hogy az ilyen fellebbezési bizottságban némelyik bizottsági tag, a néma levente szerepét tölti be s ez tényleg így van. Mert ha a bizottságba delegált szakértők egyöntetűen dolgoznak s a kartársak érdekeit hozzáértéssel és bátran képviselik, akkor olyan eredményes munkát tudnának végezni, amilyent a szakma megkíván.

Nálunk egy fillér emelés nem történt, sőt volt olyan is, akinek az illetéket lezártították, természetesen ehhez kellő alátámasztásra volt szükség.

Az együtműködést, illetve egyöntetű munkálkodást úgy képelem el, hogy minden ilyen tárgyalást megelőzőleg az elfoglalandó álláspontot az Országos Szövetség intézőbizottsága állapítsa meg s erről értesítse az egyes szakosztályokat, akiknek a siker érdekében pontosan az Országos Szövetség utasításait kellene követni, mert csak akkor nyilvánulna meg az országos viszonylatban kívánóság s akkor tudnánk csak megerősödni, ha a hatóságok látnák, hogy bajaink egyformák az egész országban s ezek ellen egyöntetűen küzdünk, nem pedig ahányan vagyunk, annyiféle kapkodunk, ezért fontos az összefogás és a szakosztályok nagyobb agitálása.

Galambos Ernő.

A borlapról és a bor felszolgálásáról

Írta: **Fornády Elemér**
a m. kir. állami pincegazdász igazgatója.

(Folytatás.)

I. Mi okozza a palackos borok-pezsögök esetleges hibás voltát? Palackboroknál, pezsögöknel, melyek évekig tartó gondos kezelés, érlelés, számtalan fejítés és kóstolás után kerülnek palackba, csupán egyetlen hibát ismerünk, amely a legnagyobb gondosság mellett sem kerülhető el s ez a „dugóíz”.

A dugóíz a palackborok és pezsögök a palackozás, töltés, kiserprőzés alkalmával felhasznált parafadugótól kapják. Míg a palackos borok csak egy, addig a pezsögök két dugót kapnak a forgalombahozatal előtt, egyet töltéskor s egyet a kiserprőzés, likőrozés alkalmával.

A használatos parafadugónak a boroknak és pezsögöknek minden idegen íz és szag iránti könnyű reagálására való tekintettel a legkiválóbbaknak kell lenniök. A pezsögővártásnál meg éppen a jó dugó a legelső feltétel.

A pezsgőgyártásnál használt speciális parafadugót kizárólag erre a célra a cataloniai parafatölgveredők szolgáltatták, ahol a dugógyárakban nemzedékek foglalkoznak kizárólag dugóvá-gással, készítésel. Magyarország legelső és legmegbízhatóbb dugógyára J. G. Girbal cég üzemeltetése óta szolgáltatta a pezsgőgyárak számára a válogatott cataloniai pezsgődugókat.

Hogy mindezek dacára előfordulhat a dugók között hibás is, az kizárólag a parafadugó különleges összetételére és belső szerkezetére vezethető vissza. A parafadugót a parafavölgv vastag hán-csából vágják és szerkezete olyan, hogy abban számtalan járát van. A pezsgős dugókat kézzel és géppel vágják természetesen gondosan ügyelnek arra, hogy a dugó oldal- és végfelületei a legsimábbak legyenek. Különösen a véglapok simasága, „tükré” fontos, miután ez a része érintkezni huzamosabb ideig a borral vagy pezsgővel.

Mint minden fa törzsén, úgy a parafatölgvén is moha és zuzmó tenyészik, amelyeknek maguknak is penészes, dohos szaguk van és a köztük élő penészgombák gyökerei be is húzódnak a parafatölgv lyukacsos járataiba. A hánec lefejtése után az lemezreke vágják, kifózik, fertőtleníti s a dugó vá-gása alkalmával minden egyes darabot átvizsgálunk, megszagoznak s csak az egy ellenőrzött dugókat adják ki forga-lomba.

Mégis — mindezek ellenére — az ezernyi-ezer dugó között előfordulhat, hogy kívülről teljesen hibátlan, de bent a járátokban a penészgombák maradá-ka ott maradhat. Ez a hiba bent rejtőzik a dugó belsejében s csak akkor érezteti hatását, ha a palackba kerül s huzamosabb érintkezésbe jut a borral, pezsgővel. A dugót mint említettém, két dugót kap. Az elsőt töltés alkalmá-val, amely után a bor a lezárt palack-ban kierzjed, szénsavval telítődik. A du-gó érintkezésbe kerülve a borral, pezsgővel, az átítatja a dugó egy részét s a borban levő alkohol, különféle savak, éterikus olajok kilgozzák, kioldják a dugóban esetleg jelenlévő penészgomba legesekélybe maradványát is. A pezsgő-nek ugyancsak évekig tartó gyár-tási folyamatát alatt a zárt palackban erről tudomást nem szerezhetünk s csak a kiszérvés, likörözés alkalmával lehet kiselejtezni az eddig dugóüzüvé vált palackokat.

A nyers pezsgő kisérvése, likörö-zése alkalmával a palackot felnyitják s mielőtt likörözne, a kisérvőzö munkás a palackot gondosan megszagoja. A kiáramló szénsav a legesekélybe idegen szagot is kibozza a palackból s a dugóüzü palackokat természetesen kiirtják. Likörözés alá csak a kifogás-talan szagu palack kerül. A második dugót, amely a legkiválóbb s legneme-sebb részekből készül (az ára három-negyzeres az elsőnek), likörözés után kapja a pezsgő. De még itt sem száva-mondjunk — 100.000 drb. között nincs-e egy pár darab a fentemlíttet rejtett hibával. Ezt emberileg megállapítani nem lehet s az ilyen rejtett hibás dugó palackba kerülve a leirt módon hibás-sá, szaknyelven dugóüzüvé teszi a palackban levő bort vagy pezsgőt. Ez az íz és szag aszerint, hogy milyen mértékű volt a rejtett dugóhiba, pe-nészízhöz vagy dohosízhöz hasonlít, amely azonban a bor, pezsgő össze-téleit vagy szímet befolyasolja.

A dugóüzü nem borbetegség, hanem jelentéktelen borhiba, melyet nem közvetlenül a borban, pezsgőben lévő mikroorganizmusok idéznek elő, hanem onnan származik, hogy a bor, pezsgő olyan anyagokkal kerül érintkezésbe, ez esetben dugóval, melyektől valami kellemetlen, hátrányos tulajdonságot vett föl. Emellett a bornak, pezsgőnek

egyik lényeges alkotórésze sem szén-ved változást, nem lesz kevesebb, új alkotórész nem keletkezik.

Mikor a felszolgáló palackos bort fel-bontott, mindenekelőtt szagoja meg a dugót — természetesen kifogástalan, izléses módon — és nemes fajboroknál leghelyesebben a vendég jelenlétében izlelje meg a bort, pezsgőt egy nála levő kis kóstolóphárbán, hogy meg-állapítsa, vajjon a bor, pezsgő kifogás-talan tiszta ízű-e. Annál is inkább, mert a laikusok állítólagos borhoz ér-tése, akik hallottak valamit haran-gozni, rendszerint a dugóíz elleni kifogás-ban szokott kifejezésre jutni, Pom-pás és teljesen kifogástalan borokat visszautasítanak néha csak azért, mert a fogyasztó az egyes vidékek borainak következetesen sajtóságos, néha a füst-re emlékeztető ízét nem ismeri. Ha a vendéglős ezt a kifogást egyszerűen mint helyt nem állót visszautasítja, nem egyesegyedül a vendéglős fogja ennek kárát vállalni, mert nemcsak ezt az egy vendéget veszíti el, hanem esetleg még másokat is, kik az esetet a szomszéd asztalnál megfigyelték és az „udvariatlan” vendéglőssel szemben a vendégnek fogják pártját. Ha jobb üz-lethen borsopoharat veszünk, az eladó bírálva koccingatja, hogy a esengé-sével megállapítsa, vajjon nincs-e rejtett repedése: éppigy ne tegyen a jó vendéglős vendégre elé olyan bort, melyt a felelős felszolgáló személy el-özöleg arra nézve meg nem vizsgált volna, vajjon a bor nem adhat-e okot kifogásra.

Magyarországban ez nincs még szo-kásban s a fogyasztók nagyon sok helyen megütöknének azon, hogy a fel-szolgáló pincér a felbontott palackba beleszagoztatna, vagy éppen kiöntene magának belőle, mert ez az eljárás ná-lunk bizonyos bizalmatlanságot kel-tene az illető cég termékével szemben. Ebben a tekintetben mi még nem ál-lunk a külfölddel egy színvonalon.

De ha a felszolgálás előtti megszago-lás szokásban is lenne, akkor is előfor-duulhat, hogy a felszolgáló személyzet a dugószagot nem észleli, mert a lezű-tött italban a szénsav annyira le van kötve, hogy az illatot, vagy esetleg du-gószagot egy olyan helyiségben, ahol sokan vannak, étel-, italíz, dohány-füst kavarg a levegőben, képtelen megérezni, hosszas szagoztatás pedig észleltikailag lehetetlen.

Miután a szállodás-vendéglős szak-iskolában a tanulókat már ilyen irány-ban képezik ki, reméljük, néhány év múlva, miként Franciaországban, már a fogyasztóközönség sem fogja a fel-szolgálás ezen korszerű módját idegen-kedéssel fogadni.

A felbontásnál a felszolgáló meg-mutatja a dugót a vendégnek és kitöl-tés után a palackot vele ismét lezárja. Utóbbi gyakran nehézségekre ütökzik és sokszor majdnem lehetetlen, mert a dugó éppen helyes raktározásnál az alsó végén annyira meg van dagadva, hogy a palack nyakába már nem illeszhető bele. Ebben az esetben nem szabad a dugót megfordítani és vékonyabb végével a palack nyakába dugni, mert ott még a leggondosabb tisztogatás után is esekély penészsanyagok lehetnek, melyek így a palack belse-jébe kerülhetnek. Ha a palackot ismét le akarjuk dugaszolni, akkor a megfordított dugó végéről egy vékony sze-letet le kell vágni.

(Folyt. köv.)

*

Borkezelési tanfolyam

— kéthetes — e hó második felében kezdődik. E tanfolyamra már lehet jelentke-zni lapunk szerkesztőségében.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

Az Országos Szövetség elnöki értekezlete.

A munkaidő és munkabérek ügyé-ben az Országos Szövetség elnöksége a decemberi értekezlet folytatásaké február hó 8-án d. e. 11 órakor Budape-sten, a VII. Rákóczi-út 4. szám alatti Kesze-vendéglő különtermében érte-kezletet tart.

Vasúti Vendéglősök Szakosztálya

február hó 8-án d. u. 5 órakor Buda-pestben, VII. Rákóczi-út 4. szám alatti Kesze-éterem különtermében érte-kezletet tart. Az értekezleten a felví-deki és újabb pályaudvari vendéglő-sök részvesznek, hogy a pályatár-sakkal is megismerkedjenek. Az érte-kezlet után ugyanott közös vacsora lesz.

Mestervizsgára előkészítő tanfolyam az IPOK-ban.

Az Ipartestületek Országos Köz-pontja a m. kir. iparügyi miniszter 23.819/1939. sz. rendelkezése értelmében február 5—15. napjai között 10 előadói és több kérzőző órából álló ipari köz-igazgatási és gazdasági ismereti tan-folyamokat rendez. A tanfolyamokon szakelődők ismertetik, illetőleg öss-ze foglalják a mestervizsgálatokkal kapcsolatos általános és részletes ipar-jogi, társadalombiztosítási, adozási és gazdasági ismereti kérdéseket, a munkaidőre, munkabérré, fizetéses szabád-ságra stb. vonatkozó rendelkezéseket. Az előadások este 7, illetőleg 8 óráig az Ipartestületek Országos Központja (Budapest, VII. Erzsébet-körút 9—11. I. 3.) előadói termében tartatnak meg. A tanfolyam részvételi díja 3 pengő. Jelentkezni lehet az Ipartestületek Or-zságos Központja hivatalos helyisé-gében minden nap d. e. 9—2 óráig; esetleg az első előadási napon, február hó 5-én este fél 8 órakor.

Házasság.

Schieszl Konrád budakalászi ven-déglős fia Sebő, január hó 16-án Bu-dakalászon oltárhöz vette Schifferer Teréz Békásmezgyerről.

A rántott leves.

A Kávémérő és Kiföző Ipartársulat azzal a kérelemmel fordult a keres-kelemügyi miniszterhez, engedje meg, hogy a jelenlegi viszonyokra való tekintettel a kifözők ranggal, a kávémérők pedig egész napon át rántott le-vest szolgáltatthassanak ki. A buda-pesti Kereskedelmi és Iparkamara szakértekezletén a vendéglősiipari ér-dekeltség ellenzte e kérelmet teljesí-tését, miután a kifözők üzletkőre csak a déli és esti órákra vonatkozik, víz-szint a kávémérőknek semmi jogcí-mük nincsen arra, hogy a vendéglős-ipar üzletkőret még részletben is kis-ajátthassák. A szakértekezlet többsége úgy határozott, hogy javasolni fogja, hogy a kávémérők és kávésok átmen-e tilog rántott levest szolgáltatthassanak ki, ezzel szemben a vendéglősiipari ér-dekeltség eredeti álláspontját fenntar-totta. Megemlítiük, hogy az összes ví-deki szakmai érdekeltségek ugyancsak állást foglaltak az ellen, hogy a kávé-mérők rántott levest szolgáltatthassanak ki.

Halálözás.

Hock P. Zoltán, a kelenföldi pályau-dvar vendéglőse, a Vendéglősök és Koresmárosok Temetk. Egyesületének tagja január 21-én rövid szénvedés után 60 éves korában elhunyt.

A Fogaó-Magyar
Vendéglős
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

Akorcsmaiparérde-
keit képviselő
szaklap

A borpiacon

a szilárdság változatlanul tovább tart. A hideg időjárás következtében a szállítások szünetelnek. A borok iránt a kereslet állandóan tart. Termelői körökben az az általános vélemény, hogy az időjárás jobbrafordultával magasabb árak kerülnek elő.

Meghívó.

A Vendéglősök és Korcsmárosok Temekezési Egyesülete közgyűlése mult hó 26-án nem volt határozatképes. Így az egyesület február 16-án d. u. 5 órakor a II. Margit-körút 24. sz. alatti Jentner-féle vendéglőben tartja második közgyűlést. Az elnökség kéri a tagokat, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban vegyenek részt.

A taonocminőség megállapítása.

Azt az alkalmazottat, akit ipari szakmában szakismeretek szerzése céljából vagy olyan munkakörben alkalmaznak, amelyet rendszerint tanoncokkal szoktak végezteni, nevezéék bár az alkalmazottakat gyakoronoknak vagy pedig másnak, tanoncoknak kell tekinteni. Az 1922. évi XII. tc. 87. §-a szerint a munkaadó köteles a tanonccal a tanonc belépésétől számított négy hét alatt az iparhatóság előtt tanoncszerződést kötni. Ennek a rendelkezésnek első bekezdésének 2. pontjába ütköző megzserése az 1922. évi XII. tc. 128. §-a kihágás. A fenti rendelkezéseket alkalmazni kell arra való tekintet nélkül, hogy az illető tanone iparát a szakismeretek megszerzése után Magyarország területén, vagy azon kívül szándékozik-e gyakorolni.

Az az iparos, aki az illetékes hatóság engedélye nélkül ipari munkára vagy azzal összefüggő célra oly egyének nyújt kiképzést, aki tanonenk nem tekinthető, a 33.333/1936. Ip. M. számú rendelet 7. §-ába ütköző kihágást követi el. (86.168/1939. K. K. M.)

Az értelmiségi alkalmazottak bejelentése.

Minden munkaadó köteles az értelmiségi munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak személyében, munkakörében és illetményében beállott változásokat az V. sz. minta szerint a jún. 1-től december 31-ig terjedő félévre vonatkozóan 1940. évi január hó 31. napjáig az értelmiségi munkanélküliség kormánybiztosánál (V. Klotild-u. 10/c.) bejelenteni.

A nyomtatványt a kerületi előjáróságokon lehet beszerezni. Ha változás az illető félévben nem volt, ezt is be kell jelenteni az előbb említett nyomtatványon.

A kimutatást betűrendbe foglalva, elkülönítve — ha ezt az alkalmazottak száma indokolta teszi — külön ívekben kell elkészíteni, egyfelől az illető félév alatt a szolgálatból kiléptettek, másfelől az újonnan alkalmazottak tekintetében, akik aszámadási félév alatt értelmiségi munkakörből egyéb munkakör-

be, vagy egyéb munkakörből értelmiségi munkakörbe léptek.

Bejelentési kötelezettség alá esik egyéni cégnél, vagy betéti társaságnál az a csendestárs, vagy kültag is, aki a vállalat ügyeiben működést kifejtő nek nincs iparendelője.

Bejelentési kötelezettség alá esnek az értelmiségi munkakörben foglalkoztatott tanulók, tanoncok, gyakoronok és javadalmazásban nem részesülő alkalmazottak is.

Az olyan iparos, akinek értelmiségi munkakörben foglalkoztatott alkalmazottja nincsen, az olyan ipari munkásokat és tanoncokat, akik négy polgárit vagy középiskolát végeztek, sem kell bejelenteni.

Nem emelhető a lakbér!

A hivatalos lap közli a m. kir. miniszteriunnak a lakások és egyéb helyiségek bérletére vonatkozó egyes kérdések szabályozása tárgyában kibocsátott 550/1940. M. E. számú rendeletet, amely a lakás és egyéb bérlet helyiség bérének felemelését korlátozza.

A rendelet értelmében a bér összegét nem lehet magasabb összegre felemelni annál a bérösszegeknél, amely bérösszeget a helyiségeért 1939. évi szeptember hó 1. napján fizetni kellett. A béremlés tilalma vonatkozik az úgynevezett külön díjakra, vagyis a felvonó, központi fűtés, melegvízellátás, porszívóhasználat és üvegbiztosítás címén biztosított összegekre is.

A rendeletben foglalt korlátozó rendelkezések azonban nem vonatkoznak az új házakban a rendelet hatálybalépése után használatba vett helyiségek bérletére, valamint azokra a helyiségekre sem, amelyeket adókedvezményben is részesülő átalakított házban adnak ki, úgyszintén nyaralókra és fogadóokra sem.

Megállapítják a tanoncszerződés kötésének idejét?

Az iparügyi miniszteriumban az érdekelte iparosság kívánságára hosszabb ideje foglalkoznak már az iparosok tanoncszerződésügyi ügyével. A tanoncszerződés terén semmiféle egységes irányelv ezidőszent nincsen érvényben és az év bármelyik időszakában lehet tanoncokat szerződtetni az iparostületek jóváhagyásával. Ennek megfelelően különböző időben szabadulnak fel a tanoncok. Az iparügyi miniszterium most olyan irányú terv megvalósításán dolgozik, amely a szerződés idejét korlátozza és lehetőleg az év folyamán csak két meghatározott hónapban lehet majd a tanoncszerződés megkötni. A tervek szerint jan. és szeptember hónapban.

Szaktudással felírót

keres teljesen megbízható egyént.
„Körös“-szálló Kunszentmárton.

Korcsmáros tarthat-e tanoncot, ha tarthat, a vendéglőiparban a tanocot felszabadíthatja-e? Vendéglőipari engedélyt nyerhet-e az, aki ebben az iparban sem tanonc, sem segéd nem volt?

Korcsmáros is tarthat tanoncot, aki azonban képesítéshez nem kötött ipari tanuló, segédi vizsgára nem bocsátható. Az ily tanonc szerződésénél az iparostület közre nem működhetik, s ezért a szerződés csak az iparhatóságnál köthető meg.

Az ilyen tanoncot csak munkaadója szabadíthatja fel és persze csak a korcsmáros (és nem vendéglői) iparban, s az erről szóló nyilatkozatot az iparhatóság legfőbb láttamozhatja.

ÜZLETI HIREK.

Aszódi. Kárársz Ferenc aszódi hentesmester bérbé vette az eddigi Weiner Mihály által bérbé birt „Korona“-szállót és vendéglőt. Az új kartárs az üzletet most esinosítva megnyitotta és kitünő uradalmi fajborokat és a jó hírnevű Hagenmacher-féle söröket mér, miáltal az üzletet máris felleldítette.

Fellner Béla

t. u. v.

Elso belvárosi szállóadi, vendéglői és kávéházi személyzeteket közveffító iroda

Budapesti, IV., Molnár ucca 3.

Telefon: 1-814-01.

TÖRLEY

PEZSGÓ

Kecskeméti Mintapince és Kereskedelmi kft.

KECSKEMÉT, SZÉCHENYI-U. 2.

A Kristály-vizet

forgalombahozza a Szent Lukács Gyógyfürdő Kristálykút vállalata
Telefon: 156-080.

Must-és borközvetítést vagy azok vásárlására megbízást vállalok.

Vass Mihály borügynök,
Kerekegyháza, Andrassy u. 110. sz.

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KLABER PINCE

PINCÉSZET:
BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM.
TELEFON: 269-698.

VÁROSI IRODA:
BUDAPEST, V, ALKOTMÁNY UCCA 15. SZÁM.
TELEFON: 114-262.